

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismus
Catholicus, summam Christianæ institutionis III. libris
succinctim complectens**

Klinge, Konrad

Coloniae, 1570

VD16 K 1309

2. Quòd salus nostra non dependet à potatione calicis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29452

1. *Quòd sub qualibet specie sit totum & integrum sacramentum.*
2. *Quòd salus nostra non dependet à potatione calicis.*
3. *Quare Ecclesia utatur vna specie pro laicis.*

7.

NOTandum est primò, q̄ Christum habeamus sub illis speciebus indiuisibilem, integrum, viuentē, sicut iam in caelo ad dexteram patris sedet. Apostolus inquit Rō. 6. Christus amplius non moritur &c. nec diuiditur amplius sanguis eius à corpore, sicut semel factum est in passione quia igitur impossibile est, hæc in Christo separari, sed vbi corpus eius est viuum, ibi est & sanguis eius: & vbi sanguis, ibi & corpus: vndè elucet, quòd qui vnā harū speciesū sumit, totū accipit Christum & totum Sacramētū, id est, tā corpus quā sanguinem eius accipit, nec fructus minor est sumentiu sub vna, nec maior sumētium vtranq; speciē. Igitur ratione salutis atque dei nihil decedit sumentibus vnā speciē corporaliter, nec aliquid accedit vtranq; participantibus sed in fide sumere aut communicare vtranq; necessaria est ad salutem, id est, credere quòd corpus Christi sit pro peccatis tuis traditum, & credere quòd sanguis eius sit fusus in remissionem peccatorum tuorū. Quis sic non communicat per fidem vtranque speciē, tamēdamnosa erit hæc sumptio & ad iudicium: alia autē sumptio corporalis seu Sacramentalis, non est adeo necessaria.

2. *Secundò, salus animæ à nulla specie pendet, sed à fide potiùs, quòd credam Christi corpus pro me traditum,*

ditum, &
fide pene
specie
tranq; iu
respicit
dam Apo
xerunt a
prismi, q
Baptizar
sancti, A
tenueru
in remis
bant pot
maiorē
ticipand
Christus
fides hic
nis pend
unt, Chr
stoli sic
mitiua
Athana
Nemo i
volunta
hoc nen
huc pau
ciem, ic
nis: nan
nicabar
stianos
quand
poris q
Aposto
iunis
sus, die
mentū

ditum, & sanguinem illius pro me fufum effe: à tali fide penderet! falus potiffimùm, non ab vna vel vtraq; specie. Quæ fides fi non affuerit, etiã fi plus quã vtranq; fumeres, nihil proficeret tibi: Et ad hanc fidẽ respicit Ecclefia magis, quã ad fpecies: quemadmodum Apoftoli in Sacramento Baptifmi potiùs refpexerunt ad fidem Chrifti, quã formã verborum Baptifmi, quã formam Chriftus ipfe inftituit Matt. vlt. Baptizantes eos in nomine Patris & Filij & Spiritus fancti, Apoftoli tamen hanc verborum formam non tenuerunt, Actor. 2. Sed baptizarunt in nomine Iefu in remiffionem peccatorum &c. nam fidem respiciebant potiùs, quã formam Trinitatis. Ita Ecclefia maiorẽ fidei rationem habet in hoc Sacramento participando, quã fpecierum, quando fub vtrifque eft Chriftus totus & integrum Sacramentũ. Dum igitur fides hic perfecta adfuerit, tũ totus fructus cõmunio nis pender ab illa potiùs quã à fpeciebus. At inquirunt, Chriftus fic inftituit, & dedit Apoftolis, & Apoftoli fic vtranq; fpecie dederunt, 1. Cor. 11. Porro primitiua Ecclefia fic vfa eft, vt patet in Cypr. Hierony. Athanafio, &c. ac plerifq; alijs doctõribus Ecclefie. Nemo igitur debet hoc immutare, quia eft vltima voluntas Domini & testamentum. Refpon. primò, hoc nemo negat, in primitiua Ecclefia, quando adhuc pauci erant Chriftiani, datam fuiffe vtranq; fpeciem, idq; non ieiuno tempore, ficut hodiẽ, fed in cõmuniõnis: nam eo tempore Chriftus inftituit, & fic communicabant etiam Apoftoli tunc temporis fideles Chriftianos. Sed & tempus modum correxit Paulus, quando alius efuriebat, alius ebrius erat: atq; temporis quidem ratio ftatim immutata fuit etiam apud Apoftol. & poftea ordinatũ ab Ecclefia, vt non nifi à ieiunis fumeretur: quòd fi quis velit effe contentiofus, dicere poffet, qd nec Apoftoli diftribuíffent Sacramentũ hoc iuxta Chrifti inftitutũ, quia tempus non feruãrunt:

feruãrunt:

seruârunt: sed sicut hîc nullum est periculum, ita nec in communione vnius speciei. Adde quòd Anabaptistæ instant, non esse baptizandos paruulos, cò quòd Christus instituit formam baptismi sumendi, qui crederit primùm, & deindè baptizatus fuerit, Marc. & Matth. vlti. & sic non baptizamus iuxta institutionem & præceptum Christi. Sed Ecclesia & Apostoli baptizant pueros atq; primitus baptizarunt, quod non legitur à Christo fuisse præceptum, atque sic est contra eius institutum, vt pueri qui nondum credere possint, baptizentur. Non est igitur semper vrgendum Christi institutum, maximè vbi fidei nihil derogatur atq; saluti. Instituit quoq; Christus decem præcepta Decalogi sub necessitate salutis seruanda, dum inquit: Si vis ad vitam ingredi, serua mandata. Sed quis illa seruat totaliter? Sicut ergo hæretici Anabaptistæ vrgent institutum Christi in Sacramento Baptismi. Sic Hussitæ & Luterani vtrinq; speciem salutis dissermine necessariam, quum tamen salus nostra non à speciebus, sed potiùs à fide in mortè passionis Christi & effusionis sanguinis eius dependeat. Respondent igitur aduersarij, & arguât Apostolos erroris, cò quòd tempus cõmunionis cœnæ Dominicæ in antemeridianũ tempus mutârunt, & quòd pueros infantes, qui non credere potuerunt, baptizarunt, & formam Baptismi, quam Christus instituit, variârunt. Sed quemadmodũ illi damnandi non sunt, sic nec Ecclesia damnanda erit &c. Iterum instant, at clarè exprimitur in scriptura. Accipite, comedite, & bibite, caro mea verè est cibus, & sanguis meus verè est potus: ergo debeo nõ solum manducare, sed & bibere. Respondent. Hoc comedere & bibere alia forma & modo fit, qui comedere & bibere corporaliter cibũ & potum. Fides hic comedit & bibit, quia credit corpus pro peccatis traditum: hoc nimirũ est Christum fide & spiritualiter manducare: item credere Christi sanguinem esse

sum pro
& ne til
forbitio
Pretere
nihil pe
vniõnis
commu
uidia, fa

Tert
mediu
uocare
tum si c
let retr
status n
tauit in
iustoc
semper
titur m
pore, &
condit
pus De
cũ vell
essent c
cas in c
lius, n
mos, y
Ecclesi
tandã
habuit
pter co
nem su
cut Cy
abrog
totũ S
error

sum pro nobis, hoc est bibere fide sanguinem Christi: & ne tibi scrupulus sit, tam in potu quam in cibo fit sorbitio, & tu simul hæc facis sine omni periculo? Preterea, etsi salus non dependeat ab altera specie, & nihil periculi sit animæ, tamen propter charitatis & vnionis vinculum optandum foret, vniformem esse communionem in Ecclesia. Tanta enim dissidia, inuidia, sanguinis effusio, quid tandem efficiunt?

Tertiò, res mortalium omnes habent principium, ^{3.} medium & finem: vndè fit, vt tantum sit, subito reuocare velle finem & decrefcentia ad primordia, quãtum si quis virum adultum ad cunas & infantiam vellet retrahere: multa secum defert tempus, & rerum status mutatur cum temporibus, & ætas multa mutauit in melius, sicut cęremonię, ordinationes & eiusmodi sæpè cum tempore mutantur & statuuntur, semper tamẽ manente doctrina fidei: quæ nullũ patitur medium nec finẽ. Ecclesia itaq; ordinat pro tempore, & statuit secundum quod melius est, secundum conditionem temporũ, mores hominũ &c. Olim corpus Dominicum dabatur in manũ, vt fideles domi, cũ vellent, fumerent: at cum intelligeret Ecclesia, qđ essent qui indignè tractarent, nempe ad artes magicas incantationes, mutauit hanc consuetudinẽ in melius, nimirũ vt per ministrũ vel sacerdotem in domos, ybi infirmi essent, portaretur. Quòd autẽ olim Ecclesia porrexit vtranq; speciẽ, hoc fecit contra vitandã heresim Manicheorum, qui negabant Christũ habuisse veram carnem & sanguinem: vel etiam propter confortandos martyres Christi, vt vel sic sanguinem suum pro Christo effundere non trepidarent, sicut Cypr. inquit. Quòd autem postea Ecclesia vtrãq; abrogauerit & vnã instituit, vt sub qualibet specie totũ Sacramentũ esse crederetur, fecit cũ inciperet error Nestorij, qui diuidebat Sacramentũ, vt tantum sub

sub